47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2519 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 1912 ՄԱՅԻՍ 9-22

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉ-I EFKIAR
54 Grand' Rue de Pera, Porte 54
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 54

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԶԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ԵՏ ՉԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանզումէի Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افکار ارمنیجه یومی غزته
صاحب امتیاز اوحانس فرید
اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده نومرو ٥٤

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԻՒԿ	ՏԱՐԻ.	ՎԵՑՄՍ.	ԵՒՄՍԳ.
Պոլսոյ համար	80 Ղրշ.	45	25 Ղրշ.
Գաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրշ., մէկէ աւելի ծանուցմանց համար յարմարաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ, ԲԱՑԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԻՍ ԵՒ ԻՐ ՀԱՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Ա.

Ափրիկեան Տրիպոլիս գաւառը՝ որուն վրայ դարձած է այս պահուս քաղաքական աշխարհին բովանդակ ուշադրութիւնը և ուր սեպտեմբերէն ի վեր կը մղուին արիւնահեղ պատերազմներ, կ'արժէ ճանչցնել իր անցեալին և ներկային մէջ, ամփոփ ուսումնասիրութեամբ մը, քանի որ հինգ տարի այնտեղ աքսորական մնացած ըլլալով, շատ մօտէն ճանչցած եմ զայն։ Ես մասնաւոր ուսումնասիրութեամբ պատրաստած էի անոր պատմութիւնը որ գործ մը պիտի ըլլար, եթէ դժբախտութիւնը չունենայինք զայն ձեռքէ հանելու կամ կորսնցնելու իմ բոլոր գրքերուս և ուրիշ ձեռագիրներուն հետ։ Վենետիկի Լիսթա տ'Իսբանիա պանդոկին մէջ, ուր ի պահ թողուցած էի 1898 օգոստոսին, հայրենիքս, Թալաս (կեսարիա) վերադարձած ատենս, հետս բերել չկարենալով։ Բայց այդ ամէնը իւրացուցեցան նոյն այդ օթէլի տիրոջ կողմէն, ի պահ դրուած քան մը 10 ամիս 10 օր վերջը աւանդապահին տեսականութիւնը դարձած ըլլալու իտալական օրէնքի մը համաձայն, ինչպէս գրեցին մեծարգոյ Մխիթարեանք, որոնց միջոցաւ բրած դիմումներս ու ջանքերս ապարդիւն մնացին, անոնք արդէն ծախսուած ըլլալով։

Արդեօք կարելի պիտի ըլլա՞յ օր մը բարեբախտ առթիւ մը զանոնք ձեռք բերել նոյնիսկ վճարումով, կամ պիտի գտնուի ազնուասիրտ հայ մը որ բարերարութիւնը ընէ ինձի գիտցնելու թէ ո՞ւր կամ որո՞ւ քով կը գտնուին անոնք, որոնք ինձի համար այնքան շահեկան են։ Անոնց մէջ են նաև, ի մէջ այլոց, իմ հնգամեայ բանտարկութեան և աքսորաց արկաբաղից կեանքիս այնքան ծանրաթախիծ և արկածալից դրուագները, որոնք գրի առնուած են մասնաւորապէս «Արհաւիրալից կեանքի դրուագներ», խորագրով, օր մը ի լոյս ընծայելով կազմելու համար «Բռնութեան դէմ, Գաղափարի գատավարութիւն» անուն գրքիս երկրորդ մասը։

Անցածը անցեալին թողլով՝ նայինք ներկային և սկսինք մեր պատմական ամփոփ տեսութեան։

* * *

Ափրիկեան Տրիպոլիս կամ Թարապլուսը Ղարպ, պարզագոյն ձեւով՝ Ղարպ Թարապլուսը, որ իր անունը առած է հին Լա, Սապրաթա և Լէպտիս Մանեա (այժմու Լիպտա) քաղաքներէն, զորս ունէր, կը գտնուի Ափրիկէի հիւսիսակողմը, Միջերկրականի վրայ, հիւսիսէն անկէ Թրկու

րութեանց 72րդ յօդուածին պատժական արաւադրութիւնները յայտարարել և սպառնալ թէ պիտի գործադրէ զանոնք։

Ինչ որ է, մէկ երկու չաբաթէն վերջ պիտի գտնէ ընտրական պայքարը ու պիտի կատարուի բուն պատգամաւորի ընտրութիւնը, բայց թէ հայ պատգամաւոր պիտի կրնանք ունենալ թէ ոչ, խնդրական է դ՝ո(*) վանքի նահանգիս 137 միլիթիւրը սանիներէն 52ը միայն Հայեր պիտի ըլլան։ Իսկ մնացեալ 85ը Թուրք ու Քիւրտ ըլլալով, հաւանական չէ որ ձայն տան հայ պատգամաւորի մը, վրէժը լուծելու համար մարտ 28ին տեղի ունեցած Թուրք ոստիկանի մը սպանութեան, իբր թէ ընաւ հայ սպաննուած չըլլար անոնց ձեռքով, մինչդեռ նոյն միջոցին իսկ, մէկի դէմ չորս հայեր սպաննուած էին, ինչպէս ծանուցեր էի նախորդ նամակովս։

***

Ահա դեռ թարմ եղող ուրիշ դէպք մը։ Նորտուզ գաւառի Կանդվան անուն հայ գեղին մէջ։ Ամսուս 8ի կիրակին, Կրաբէի քիւրտ ցեղին Շաման գեղացի Ամար աղայի որդի Տրպէն իր խոլամներով Կանդվան գեղը գալով, Հայերէն ցորեն ոչխար ու դրամ կը պահանջէ բռնի։ Գեղացիները քիչ մը բան կը հաւաքեն և կու տան, որմէ գոհ չըլլալով, գիւղապետին տունը ուտել ու խմելէն վերջ, տունէն դուրս կ՝ելլէ և գիւղը գնտակներու տարափի մը տակ կ՝անցէ մէկ ու կէս ժամ անդադար։ Երկու անձեր թեթև կերպով իր զարնուին։ Իսկ հիմայ գիւղացիք իրենց ոչխար ու տաւարով գիւղին մէջ պաշարուած մնացած են, երկրագործական աշխատութիւնները դադրած են, վստահութիւն չունին գիւղէն դուրս ելլելու ու դաշտ երթալու, և Վանէն զօրք ուղղած են գիւղին պահպանութեանը համար։ Թիւեալ գիւղին վրայ էր որ երեք տարի առաջ յայտնի աւազակ Միր Մէհէն օր մը այպէս գալով՝ միւնոյն կերպով գիւղը գնդակի ներքեւ առաւ և եօթը հայեր սպաննեց։ Միր-Մէհէն անկից ի վեր նշանաւոր աւազակ մը դարձած է։ իսկ այս անգամի յարձակում գործող Տրպէն՝ անոր հօրեղբօրորդիներէն մէկն է, միւսնոյն Կրաբէի ցեղէն։ Որովհետեւ Միր-Մէհէն դեռ չէ ձերբակալուած ու անպատիժ կը մնայ։ այսպէս, ուստի բնական է որ ուրիշներ ալ նմանանձին անկէ և անոր դափնին խլելու փորձուին։

***

Գարնան հետ նոր նոր աւազակներ ու աւազակախումբեր դարձեալ երեւան եկած են։ կապարոց Մէհէն, կեցանոյ Մահմէտ և ուրիշներ գործի վրայ են։ Մէրօին և Ուրտաք գիւղացի չորս հայերու սպաննութիւնը նախորդ թղթակցութեամբս արդէն ծանուցած էի։ այս անգամ կը ծանուցուին հետեւեալ սպաննութիւնները։

Խիզան գաւառի Էրուն Նահիյէէն Լենծաւ գիւղացի Ռէս Բարխան, որ գիւղին մէջ օր ցերեկով սպաննուած է։

Երկու Մոկացի ճամբորդներ Խիզանի Շեյխ Սայիտ Ալի գիւղին մօտերը սպաննուած են։

Երկու Շատախցի կամ Վանեցի ճամբորդներ դարձեալ Խիզան գաւառին մէջ Կաղարոցի Մէհէի և անոր աւազակախումբին ձեռքով սպաննուած և կողոպտուած։

Մէկ հայ Արծկէ գաւառի Աւէն գիւղին մէջ, Հայերու մէկու պատահած կռուի մը ատեն սպաննուած։

Կեցանցի յայտնի աւազակ Մահմէտի աւազակախումբը գիւղերեց յարձակած է Խիզանի Ս. Խաչ վանքին վրայ, զոր գնդակի ներքեւ առած է մինչեւ առաւօտ։ Վանահայր Պետրոս վարդապետ փախած ու ապաստանած է ուրիշ հայ գիւղ մը։

Կարկաւ գաւառի եղէգի գիւղացի Սարգիսը կողոպտեցին քովը գտնուած 45 ոսկի դրամը առնելով և Զարդու գիւղացի Թովմասի մէկ ախանը կարեցին։

Բրդական զինուած թռուցիկ խումբեր աստ անդ կ՝երեւին, գիւղերու մէջ, ճանապարհներու վրայ, սփռելով ահ ու սարսափ։ Այս տեսակ խումբեր երեւցած են Գաւաշ գաւառի Նարեկ, Բիլու, Եէլն գիւղերու մօտերը և գիւղացիք ահաբեկեալ դայտը չեն կարող ելլէր։ Մինչեւ ե՞րբ արդեօք այս սարսափները, մինչեւ ե՞րբ սպաննութեան, թալանի այս մղձաւանջը։

Այս վայրկեանիս կարճկան աւաղէն հետեւեալ մը գոյժ կը բերէ որ նոյն գաւառի Կինտրանս գիւղէն ջրաղացպան հայ մը սպաննած են ու Եղեգիս գիւղին վրայ գիւղացիներ յարձակում ընելով, ժողովուրդը ահուդողի մատնած են։

Իսկ կուսակալ Իսմայիլ Հազզը պէյ իրեն եղած դիմումներուն կը պատասխանէ թէ ես ի՞նչ ընեմ, ինձի պաշտօն տուած են, բայց ո՞չ բաւականաչափ ոստիկան։ զինուորական ոյժն ալ իմ տրամադրութեանս տակ չէ։

Առաջ. տեղապահ Տ. Յովսեփ արքեպիսկոպոս հեռագրեց Ազգ. Պատրիարքարան, և անոր միջնորդութիւնը խնդրեց, որպէս զի կուսակալը իրաւասութիւն ուղեցնայ դէպքերը արգիլելու կամ խռովարարները զսպելու, ի հարկին զինուորական ոյժ ղրկելով ամէն կողմ։

Ո՞ւր մնաց հապա Արեւելեան Նահանգներու կուսակալներուն տրուած կամ տրուելիք լիազօր իշխանութիւնը։

ԹՂԹԱԿԻՑ

(*) Ծ. ԽՄԲ.— Մեր թղթակցին զուշակութիւնը հաստատուեցաւ տրդէն, քանի որ ոչ մէկ հայ ընտրուեցաւ Վանէն։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

21 Մայիս 1912

Ֆրանս. Ռանթ	98 ,85
Օսմ. Միաց.	89 ,80
Օսմ. Երկաթուղի	203 ,—
Պանս Օթոման	689 ,—
Պալիա Գարտայրն	378 ,—
Ֆրանսվայ	42

ԻՏԱԼԵՒԹՈՒՐՔ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԽՕՍՔԵՐԸ ՀՈՌԴՈՍԻ ՄԱՍԻՆ

ԸՆԿՂՄԱԾ (՝) «ՎԱՐԷՋԷ» ԶՐԱՀԱՒՈՐԻՆ ՄԱՍԻ ԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀՈՌԴՈՍԻ ՊԱՇԱՐՄԱՆ ՄԷՋ

Պատահական թղթակից մը հետեւեալը կը գրէ «Թան»ի Մայիս 8 թուով, Հոռդոսէն.—

Իտալացիք հոս ցամաք հանած են 13 հազար հոգի, և 1400 ձի և ջորի մեծաքանակ պաշարով և կազմածով։ Ութը հսկայ փոխադրանաւեր երկու օրէ ի վեր կ՝այրատին անդուլ, անդադար։ Իտալական շրջանակներու մէջ կը պատմուի թէ Վիքթոր Էմմանուէլ ա՝Աս Սթէյլա ծովակալին ըսած է.— «Ես այնքան երջանիկ պիտի ըլլամ իմանալով որ Հռոդոսը զրաւած էք, առանց արիւնահեղութեան որքան իմանալով որ մեծագոյն յաղթանակը տարած էք։ Մի՛ մոռնաք որ ես կը սիրեմ Հռոդոսը որ մեզի յիշեցնել կուտայ փառապանծ յիշատակներ։ Ձեզի պէտք եղած դրամն ու ժամանակը կը չնորհեմ զրաւելու համար զայն առանց մէկուն չարիք ընելու։» Արդարև Վիքթոր Էմմանուէլ նախախորհութիւն մը ունի այս կղզիին մասին։ ուր, երիտասարդ գահաժառանգ իշխան, անիկա եկած է հոն ամիս մը անցընել իր դաստիարակին հետ, և ուր երեք չորս անգամ ալ այցելած է դարձեալ Արեւելքի մէջ իր կատարած պտոյտներու միջոցին։ Իր զբօսանաւը հազիւ մեկնած էր Հռոդոսէն։ իր վերջին անգամ հոս այցելած ատեն, երբ լուր եկաւ թէ իր հայրը Ումպերթօ թագաւոր սպաննուած է, Իտալական դեր հիւպատոսը այս լուրը հեռագրաւ հաղորդած էր այն ատեն Իտալիա ուր գահաժառանգ իշխանը կը գտնուէր այն ատեն, Եանար-Յաղի չրջակաները։ Հիմայ լուր առի թէ 6000 Իտալացիներ կը պաշարեն Թուրքերը Բիթթօսի մէջ, -ղզիին կեդրոնը հաստատուած գիւղ մը։ և թէ 4000 իտալական զօրքեր ալ Զօր. Ամէլիօի հրամատարութեան տակ կը մեկնին դէպի ներսերը գերի բռնելու համար բոլոր Թուրք գինուորները որոնք գրեթէ 1200 հոգի են, առանց ճակատարտ մղելու։ Զօր. Ամէլիօ ձերբակալած է Հռոդոսի Իթթիհատականներուն 14 գլխաւոր անդամները, որոնց մէջ կան քաղաքային դատարանի նախագահը, հինգ փաստաբան, Թուրք վարժարանին տնօրէնը, Մաքսի տնօրէնը և առողջապահական քննիչը։ «Վարէջէն» որուն համար ըսին թէ Լէմնոսի Մանտրոսի ծովածոցին մէջ ընկղմած է, Տարտանէլի թնդանօթաձգութեան հետեւանքով, մաս կը կազմէ այն նաւաբաժնին որ Հռոդոսը պաշարեց։ Այս զրահաւորը գիրք առած էր ճիշդ Աւաղտերու ծայրին դէմ, և իմ պատուհանէս տեսայ զայն Մայիս 4ին որ կը ուժգնորէր Սմիթ լերան բարձունքը։ Թուրք մաքսատան ինչպէս նաև բարանթինայի պաշտօնեաները մերժեցին չարունակել իրենց գործը։ Եւ այսօր Իտալացիներ են որ յաջորդած են անոնց։ Իտալացիք հեռաձայն և հեռագիր հաստատած են քաղաքին և չրջականերուն մէջ։

ԳՐԱՒԵԱԼ ԿՂԶԵԱԿՆԵՐՈՒՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅՈՅՆԵՐՈՒ ԵԱՆԶՈՒՆԱԹ

«Թան»ի Աթէնքի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ իր Թերթին.—

Ճամբորդները կղզիներէն լուրեր կը բերեն հոս։ Թուրքերը ասիական եղերքներէն մեծ ուժով օգնական զօրքեր կը ղանան դրկել Սագզը և Սամոս։ Սթամբուլիի մէջ հաստատուած իտալական նաւային ուժերը կը կազմեն 31 նաւեր որոնց 12ը զրահաւոր և 15000 նաւագ։ Հռոդոս ցամաք հանուած զօրքերը իսկոյն պիտի արձակուին կ՝սպասուի Միտիլիի վրայ յարձակման մը։ Դրաւեալ պզտիկ կղզիներու մէջ, Իտալացիք կառավարութիւնը յանձնած են Յոյներու։ Այս կղզիները տուրք չեն վճարեր։

ՈՒԹԸ ՀԱՐԻՒՐ ԹՈՒՐՔ ԳԵՐԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ԻՏԱԼԻԱ

Հռոդոսէն կը հեռագրուի «Թան»ի այս կիրակի օրուան Թուով.—

Իտալական զօրախումբերը Հռոդոս մը-ատած են, Բսիթօսի մէջ Թողլով զօրաց ջոկատ մը օգնելու համար վիրաւոր Իտալացիներուն, և դրացի գիւղերու մէջի Թուրքերէն պահուած ռազմանիւթերն ու զէնքերը ժողուելու, ինչպէս նաև հաւաքելու ցրուած այն Թուրք զինուորները որոնք սակաւին անձնատուր չեն եղած։ Երէկ իրիկուն «Սանիթ» չղեեանը փոխադրուեցան Թուրք գերիներու առաջին զօրաց ջոկատ մը որ կը բաղկանայ 750 հոգիներէ, 29 սպաներէ, կղզիին զինուորական հրամատարէն, ոստիկան-զօրաց հրամատարէն, 200 մնուոյ ռազմանիւթէ էայլն։ Գաղթականներու զօրախումբերը լաւ ընդունելութիւն գտած են ժողովուրդէն, որ մեծ մասամբ իսլամ է։

Ի՞ՆՉ ԿՈՐԺԷ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԻՏԱԼԻՈՅ

Հռոմէն մայիս 20 Թուակիր հեռագիր մը կ՝ըսէ.— Իտալիա պատերազմին համար ծախք ըրած է 272 միլիոն ֆրանք։ Օրական դրեթէ մէկ միլիոն ֆրանք։

ՍԻՄԻ ԿՂԶԻՒՆ ԳՐԱՒՈՒՄԸ ԳԱՑՄԱԳԱՄՆ ՈՒ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐԸ ԴԵՐԻ

Հռոմէն կը հեռագրուի մայիս 20 թուով.— (Պաշտօնական). - Ծովակալ Ամէրօ տ՝Աթօ «Ռէգինա Մարկարիթա» զրահաւորէն հետեւեալ հեռագիրը ղրկեց.— «Մեր «Ռիկաչօ» մարտանաւը երէկ Սիմի կղզիին առջեւ երթալով հրաւիրեց պահակազօրքն ու տեղական իշխանութիւնները անձնատուր ըլլալու։ Խուսլցիք գերի վարեցին ոստիկան-զօրքերը, գայմգամը և կղզիին քաղաքային պաշտօնատարները, ու Թուրքերուն քաղուելէն ետքը վարչութիւնը յանձնուեցաւ քաղաքապետի մը որուն կ՝օժանդակէ յանձնախումբ մը։

ՀԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոնէն կը հեռագրուի Մայիս 20 թուով.— «Սթանտարտ»էն.— Թուրքերուն հանդէպ տիրող հաժակրանքները պիտի դադրին եթէ Թուրքերը անզգայ մնան իրողութեանց տրամաբանութեան։ Մէկ քանի անհաճոյ փորձառութիւններ հանդարտեցուցած են խանդավառութիւնը։ տարիներ որ վնասներուն մեծագոյնը ունեցաւ նուազագոյն փառքի մը հետ։ Իտալիա տրամադիր է հաշտութիւն կնքելու, Անգլիա կ՝որակուի իբր պատուաւոր միջնորդ։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎ ՄԸ

Վիեննայէն կը հեռագրուի Մայիս 20 թուով.— «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կը գրէ.— Քիչ հաւանական է որ Ռուսիա շարունակէ կացութիւնը չահագործելու իր փորձին մէջ, ի վնաս Թուրքիոյ, իրերը ծայրահեղութեան մղելու տենչով։

«Սլէկէմայնէ Զայթունկ» ուսական ազբիւրէ կը տեղեկանայ թէ Ռուսիա, կը ջանայ մտանոգութեան ենթարկելով Թուրքիան, ստիպել այնպիսի կացութիւն մը որ վերջի վերջոյ յանգի եւրոպական վեհաժողովի մը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԿԱՐԾԻՔ

Բարլէզն Մայիս 20 թուով կը հեռագրի.— «Թան» կը հրատարակէ Բեղերսպուրկէն պաշտօնական յայտարարութիւն մը որ կը պարզէ մտայնութիւնը Ռուս պաշտօնական շրջանակներու, որոնք անակնկալի եկած են ֆրանսիական անհամաձայնութեան մը առասպելէն և որոնք կը մաղթեն որ վերջնայ այս անդարձալի պայքարը, մաղթելով որ Ֆրանսական կարծիքը դասէ Ռուսիան իր գործերէն։ Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը, իտալիոյ պատերազմին մէջ կ՝որոշուի միմիայն Պալքանեան «սթաթիւս քուօ»ին պահպանումով և իր առևտրական չահերուն պաշտպանութիւնով Ռուսիա Թուրք համաձայնութիւն մը, պիտի պահպանէ, կ՝ըսուի, Թուրքիան ուսի ամիջական կնճռոտութիւններէ քան Տրիպոլոյ կնճռոտութիւններէ։ Այս յայտարարութիւնը ի վեր կը հանէ չորս տարիէ ի վեր Ռուսիոյ կողմէ Թուրքիոյ ընծայած ծառայութիւնները և կը խօսի մանաւանդ 1909ի պուլկարական հատուցման խնդրոյն, Ռուսիոյ կողմէ պալքանեան ազգութեանց արուած չափաւորութեան և հաշտութեան խորհուրդներուն, երիտասարդ Թուրք բէժիմին արտայայտուած համակրութեանց և նեղուցներու խնդիրը մէջտեղ հանած ըլլալուն համար Մ. Զարիքօֆի ետ կանչուելուն վրայ,— ծառայութիւններ որոնք ընծայուեցան Թուրքիոյ, հակառակ Ասիոյ, մասնաւորաբար Ուրմիոյ գործերուն մէջ Թուրքիոյ բռնած ընթացքին։ Սեւ Մովու մէջ Ռուսական ցոյցի մը մասին հրատարակուած տեղեկութիւնները,— Բեղերսպուրկի մէջ հաւատուածին համաձայն — յերիւրածոյ են։ Ռուսիա, հակառակ Թուրք գործերու մասին իր ուղեցած մանաւոր կացութեան, որոշած է զանոնք դիտել խաղաղասիրօրէն, և առանց բաղդախնդրութիւններ փորձելու։

ՌՈՒՍԻԱ ՆՈՐ ՓՈՐՁ ՄԸ Կ՝ԸՆԷ ՄԻՋԱՄՍՈՒԹԵԱՆ

Վիեննայէն հետեւեալը կը հեռագրուի Մայիս 17 թու ով «Էքթ» ու Բարի».—

Դիւանագիտական շրջանակներու մէջ տարածուած այն զրոյցները որոնց համաձայն Ռուսիա միջամտութեան նոր փորձ մը պիտի ընէ Իտալիոյ և Բ. Դրան մէջտեղ, հիմնաւոր կը նկատուին։ Բեղերսպուրկի դահլիճը մէկ քանի անգամ ջանաց վերջ տալ Տրիպոլոյ պատերազմին և դադրեցնել իրաց վիճակ մը որ մեծ վնաս կը հասցնէ ռուսական արմտիքի վաճառականութեան։ Իտալական նաւաբաժնի մը կողմէ նեղուցին դէմ նոր յարձակման մը երկիւղը աւելի ստուգակէս կ՝զգացուի Բեղերսպուրկի մէջ քան Պոլիս։ Եթէ մէկ կողմէ Ռուսիա կը փափաքի վերջ տալ Թուրք թշնամութեանց, անիկա յանկիտանար նաև թէ, առանց պետութեանց համագործակցութեան, ինքը չպիտի կրնայ պարտադրել Թուրքիան ընդունելու Իտալիոյ կողմէ կանխապէս առաջարկուած պայմանները։ Այս համագործակցութիւնը Ֆրանսա չուզեր և Ֆրանսայի դեսպանին ընթացքն ալ բաւայայտօրէն կը ցուցնէ այս պարագան։ Չկարծուիր հոս թէ Բեղերսպուրկի և Բարիզի մէջ պարզուած տեսակէտները դիւրին կրնան ներդաշնակուիլ։ Ամէն պարագայի մէջ, ինչ արդիւնք կրնայ ունենալ նոր փորձ մը։ ենթադրենք միւս կողմէ թէ Ռուսիա զինուորական միջոցներ ձեռք առնէ ցամաքի և ծովու վրայ, և իր նաւատորմը ղրկէ Վոսփոր և Նորէն դրամական հատուցում պահանջէ Բ. Դռնէն զիջում ընել տալու համար անոր Տրիպոլսոյ խնդրոյն մէջ։ Ահա ծրագիրներ որոնք սակայն չեն կրնար եղքի մը յանգիլ առանց Անգլիոյ և Ֆրանսայի համագործակցութեան։

ԻՏԱԼԱՑԻՈՅ ՎՏԱՐՈՒՄԸ ԹՈՒՐՔԱՑԻԷՆ

«Սթամպուլ» իր երէկի Թուով խօսելով Նախարարաց Խորհրդոյ այն վերջին որոշման վրայ, որու համաձայն բոլոր Իտալացիներն ալ պիտի վտարուին Թուրքիայէն, կ՝ըսէ թէ զէպքերն էին որ ստիպեցին կառավարութիւնը իր իրաւունքը ի գործ դնել։ Մասնաւորաբար Արշիպեղագոսի մէկ քանի կղզիներու քաղաքային պաշտօնատարներու գերի բռնուիլն էր որ մղեց Բ. Դուռը այս միջոցը ձեռք առնելու։

Ինչպէս յայտնի է, Տարտանէլի ռմբակոծումէն ի վեր, կառավարութիւնը պատրաստած էր 98 իտալապատակներու ցանկ մը, որոնք պիտի հրաւիրուէին մայրաքաղաքէն մեկնելու։ Բայց իտալական նաւաբաժինը նեղուցէն հեռացած ըլլալով այս որոշումը յետաձգուած էր։ Վերջին որոշումով այլեւս այս ցանկը հաղորդուեցաւ ոստիկանութեան։ «Սապահ» կ՝ըսէ թէ այս ցանկին մէջ միմիայն ութը երեւելիներ կը նշմարուին որոնք են Մ. Մ. Հօկարա, Տօքթ. Մանարա, Քասթէլի եղբայրները, Տէնարի երկրաչափը, դեր—հիւպատոս Մ. Լէքրի և Մ. Բուէնթա։

Արտաքին գործոց Նախարարութիւնը երկկ առտու Նախարարաց Խորհուրդին այս որոշումը հաղորդեց գերման դեսպանատան։ Անմիջապէս որ կայս. իրատէով վաւերանայ այս որոշումը, հրահանգներ պիտի ղրկուին բոլոր նահանգները։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

Երէկ Պոլսէն վերջին չղեեանները (որոնք կ՝սպասէին) մեկնեցան դէպի Տարտանէլ։ Ասոնք 48 հատ էին, որոնց 12ը անգլ. 9 հելլէն, 8 ռուս, 5 աւստր. և 7 գերմանական, ելն.։

Այս չղեեանաւերուն վերջինը մեկնեցաւ Պոլսէն իրիկուան ժամը 4ուկէսին։

*** Նեղուցը, ինչպէս յայտնի է, բացուած է միջազգային վաճառականութեան առջեւ։ Բայց խնդիր է թէ տակաւին երկար ատեն պիտի մնա՞ բաց։ Այս խնդիրն է որ այժմ բերնէ բերան կը ծեծուի։ քանի որ Արշիպեղագոսի մէջ իտալական նաւային գործողութիւնները կ՝ընդարձակուին։

Օտար դիւանագէտ մը, կ՝ըսէ «Սապահ» այս առթիւ հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ՝ընէ նշանակութեան արժանի.—

Իտալացիք դիտնալով որ Միտիլլիի մէջ չատ աւելի դիմադրութիւն պիտի գտնեն քան Հռոդոսի մէջ, հաւանական չէ որ անոնք փորձեն յարձակիլ Միտիլլիի վրայ։ Բայց եթէ այս կերպ փորձ մը ընեն, ապահովաբար լրջօրէն պիտի մտահոգուեն ենթարկեն Եւրոպան։ Որովհետեւ Օսմանցիները, իրենց հաշտարար մտքը յայտնելու ապացուցանելու համար, նեղուցը բացին։ Անկիեալի է որ՝ մինչեւ որ թշնամի նաւաբաժինը յարձակի Միտիլլիի վրայ, Թուրքիա նորէն պիտի դոցէ նեղուցը։ Եթէ Իտալացիները նորէն պատճառ ըլլան որ Տարտանէլը փակուի, առեւտրական և տնտեսական աշխարհը զանոնք պիտի անիծեն։

ՌՈՒՍԻԱ ՀԱՅՈՒԹՈՒՄ ՉՊԱՀԱՆՋԵՐ

«Սթամպուլ» կը տեղեկանայ թէ ռուսական կառավարութիւնը նեղուցին փակման առթիւ օս՝ի կառավարութենէն մասուց հատուցում չէ պահանջած։ Անուղղակի կերպով, արտաքին գործոց Նախարարութեան հասած պաշտօնական լուրեր կը հաստատեն այս լուրը։

ՄԱՏՆԻՋ ՊԱՇՏՕՆԱԿ ՄԸ

Իզմիրի «Ակէնկ» թերթը կը տեղեկանայ թէ Ուրլայի նախկին պաշտօնեաներէն Իսմայիլ Հազզը անուն մէկ մը, որ Հռոդոս աքսորուած էր իբր զեղծարար, օգուտ քաղելով թշնամին կղզին գրաւելէն, յանձն առած է ծառայել անոր իբր լրտես 800 ղրուշ թոշակով։ Այս մասնիչը տուն տուած է բոլոր օսմ. պաշտօնատարները որոնք ձերբակալուած և առաքուած են Իտալիա, իբր պատերազմական դերի։

ՄԻՏԻԼԻԻ ՄԷՋ ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՀԻՒ

Կարմիր Մահիկի յանձնախումբ մը կազմուեցաւ Միտիլլի մէջ, նախագահութեամբ Տօքթ. Նէքօլայիս։ Միւս կողմէ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ խնամելու և փոխադրելու համար ի հարկին վիրաւորները։

ՍԱԳԸԶԻ ՄԷՋ

«Թան Նէա» կը տեղեկանայ թէ իտալական մեծ նաւատորմ մը, ընկերացած չատ մը փոխադրանաւերու, առջի օր երեւցած է Սագզի առջեւ և թէ պատրաստութիւնները սկսած են զօրք ցամաք հանելու համար։

ԻԶՄԻՐ ԶԻ ՌՈՒԲԱԿՈՆՈՒԱԾ

Երէկի «Ժէօն-Թիւրք» գրած էր թէ իտալական նաւաբաժին մը ռմբակոծած է Իզմիրը։ Այս պատճառաւ առջի գիշեր Բեռայի մէջ զրոյց մը տարածուած էր, որուն վրայ գերման դեսպանատան զինուորական կցորդը գիշերանց հարցում ուղղած էր Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի։ «Թերճէժան» իր կատարած քննութեանց վրայ կը հերքէ Իզմիրի ռմբակոծման մասին տարածուած լուրերը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՏԱԳՆԱՊՁԼԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Թան»ի Լոնտոնի Թղթակիցը կը հեռագրէ.—

Դարձեալ կացութիւնը կ՝սկսի կնճռոտիլ Պարսկաստանի մէջ։ Ռուսական վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ կառավարական զօրախումբերու դիրքերը բաւական վտանգուած են և թէ Սալարիւտ Տէվլէթ պահենկէց չահին եղբայրը Քիւրտերու և Լիւրերու կարեւոր ջոկատներէ օժանդակուած, մտադիր է քալել Թէհրանի վրայ։ Բեղերսպուրկի «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Թղթակիցը դիտել կուտայ թէ Անգլիոյ հետաքրքիր ուշադրութիւն մը կ՝ստեղծուի։ Անգլիա հանդիսաւորապէս յայտարարած է թէ ոչ մէկ կերպով պիտի ճանչնայ գահընկէց չահը։ Ակամայ, անդուլ, Ռուսիա ալ ընդունած և նոյնիսկ յաղոդած է պարտադրել գահընկէց չահը, թոշակի մը փոխարէն, քաղուիլ Եւրոպա։ Բայց ենթադրելով որ իր եղբայրը Սալար-իւտ-աւօվլէ յաղթանակէ, գրեթէ ստոյգ է որ Ռուսիա չպիտի միջամտէ անոր դէմ, ի նպաստ երիտասարդ պարսիկներու։ Այս պարագային ինչ պիտի ըլլայ Անգլիոյ ընթացքը։ Շատ դժուար պիտի ըլլայ իր կողմէն միջամտել, բայց միւս կողմէ իր պաշտպանած երիտասարդ պարսիկ կառավարութեան անկումը ապահովաբար լուրջ վտանգ մը է իր արժանապատուութեան համար։

*** Լոնտոնէն Մայիս 20 թուակիր հեռագիր մը ալ կ՝ըսէ.— Թէհրանէն կը հեռագրուի «Թայմզ»ի Մայիս 15 թուով թէ Ուրբաթ օր Պէնտեր Ապպաս հանուած անգլ. նաւագները այն երկիւղով թէ խռովութիւն պիտի ծագի այն տեղ նաւ դրուած են դարձեալ։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՒԱՆԳՆԵՐԸ ԵՐԿԱՔՇԱՐԺ.— ԱՊՈՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ,

Նիւ Եօրքէն կը հեռագրուի.— Երկաթշարժի ջնջումը պատահեցաւ Մէքսիկա Զէնթրոլդան քաղաքին կէսը կործանեցաւ և 84 հոգի մեռաւ։ Սիուատա Կուզմանի մէջ 16 հոգի մեռան և 18 հոգի վիրաւորուեցան։ Քոլիմա հրաբուխը պայթեցաւ երկրաշարժին հետեւանքով։ Ապստամբական շարժումը կը շարունակուի Մէքսիկայի մէջ։ Զօր. Հուերդայի հաւատքի ըմբոստները կ՝ուզուին դէպի Եաքսոն, ուր համախմբուած է իրենց ոյժերուն մեծագոյն մասը, այրելով կամուրջները և քանդելով ամէն ինչ իրենց ճանբուն վրայ։ Մատերս կ՝սպասուի վճռական ճակատամարտին։ Ամենուրեք խռովութիւն կայ։ Կառավարութիւնը ամէն ոյժ ունի հիւսիսի ապստամբներուն դէմ կռուելու համար։

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՇՈՂԵՆԱԻԸ

Աշխարհի մեծագոյն շոգենաւը, գերման «Իմբէրդարօր», Մայիս 24ին ծով պիտի իջուցուի, ի ներկայութեան կայսեր։ Ունի 50,000 թոնս տարողութիւն, 900 ոտք երկայն, այսինքն գծբախ «Թիթանիք»էն 50 ոտք աւելի։ Այս շոգենաւը պիտի կրնայ 5,000 հոգի առնել։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԼՊԱՆԻՈՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ

ԲԱՑՑ ՅՈՒՍԱԼԻՑ ԴԷՊԻ ԲԱՐԵԼԱՒՈՒՄ

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՏՂԱՔՆԵՐ ՈՒ ԿԻՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԻՓԷԷՔԻ ՄԷՋ

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼ ՔԵԱԶԻՄ ՊԷՅԻ ՅԵՂԱԿԱՐԾ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

ԻԹԹԻՀԱՏԻ ՀԵՏ ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՈՒԱԾ

Սելանիկէն հետեւեալը կը հեռագրուի «Թան»ի.—

Հակառակ պաշտօնական հերքումներու, Ալպանիոյ կացութիւնը խիստ տագնապալից է։ Իբէքի կուսակալ մէկ քառորդը վնասուեցաւ։ Բազմաթիւ տղաքներ ու կիներ կորան։ Շեթէքի առջեւ կուտակուած 800 ապստամբ եր սատիկ կրեալ կը ժղեն Ալպանիոյ զօրախումբերուն դէմ։ Հեռաւոր գիւղերու ժողովուրդը կը վազէ պաշտպանելու համար ապստամբները և արգիլելու համար օգնական զօրաց ժամանումը։ Զօրախումբերը օդը կը հանեն կամուրջները։ Բոսովայի Ալպանացիները դիմեալ կ՝ուղղուին դէպի Տրիենիցա Բրիզրէնտի բաղաքին երեւելիները գաղտնաբար մեկնած են համաձայնելու համար Ալպանացի պետերու հետ։ Ապստամբութիւնը կը ծաւալի։ երկաթուղիներու շինութեանց աշխատող Ֆրանսացի երկրաչափները դադրեցուցած են իրենց աշխատութիւնները, անապահովութեան և խռովութեան պատճառաւ և Բրիզրէնտի ճամբով Սկիւպ հասած են։ Սելանիկի կուսակալ Բեռզիմ պէյ որ վերջին չաբաթ օրը հասաւ, հրաժարական տալով յանկարծակի մեկնած է քաղաքէն առանց սպասելու Ներքին գործոց Նախարարին և Բուսէլիի Բարեկարգիչ Ճանձնաժողովին որ երկուշաբթի օր Սելանիկ պիտի հասնի (Նախընթաց օր)։ Ինչպէս յայտնի է, Բեռզիմ պէյ, որ Սելանիկի կուսակալութեան մէջ փորձառութիւն ձեռք բերած էր և Մանիսայէն երեսփոխան ընտրուած, վերջերս ամբողջաբար կուսակալութիւնը վերստանձնելու պարտադրուած էր, Նկատելով որ իրմէ զատ ուրիշ մէկը ի վիճակի չպիտի ըլլար այս դժուարութեանց դէմ դնելու։ Ու այսպէս, վերջին չաբաթ օրը Բեռզիմ պէյ եկած էր Սելանիկ վերստանձնելու իր պաշտօնը, ի մեծ գոհունակութիւն ժողովուրդին։ Բեռզիմ պէյ երկուշաբթէն ի վեր Սէրէզ և Տրամա մեկնած էր, ուսումնասիրելու համար յեղափոխական հրոսախումբերու չարժումները կասեցնելու միջոցները։ Այժմ, տակաւին անյայտ պատճառով մը, և, ըստ ոմանց նայելով, զբաղողական միջոցներու ժամին Իթթիհատի հետ անհամաձայնութեան պատճառաւ, հրաժարական տուած է և անմիջապէս մեկնած դէպի Պոլիս, հակառակ Ներքին գործոց Նախարարին պնդումին որով կը ծանուցանէր Հաճի Ատիլ պէյ թէ կը վերադառնայ Բ. օր Սելանիկ, յանձնաժողովին հետ։ Բեռզիմ պէյի այս յեղակարծ մեկնումը խոր յուզում պատճառած է Սելանիկի մէջ։

*** Ինչպէս դրած էինք երէկ, նախարարաց խորհուրդը զբաղեցաւ առջի օր, նաև Ալպանիոյ խնդրով։ կուսակալներէն հասած լուրերը գոհացուցիչ էին։ Ցառաջապահներէն մէկ քանիները արդէն անձնատուր եղած են։ Շեքսարայի և Գուսովայի կուսակալները անձամբ կը վարեն բացուած քննութիւնը։ Սկիւպէն «Եէնի Ասբր»ի ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ընդհարումներ կը պատահին ատեն ատեն զօրախումբերուն և ապստամբներուն միջև, իբէքի չրջակաները։ Տակաւին երկուսատեղ եղած կորուստները ճշդուած չեն։ Հեռագիրը կ՝ըսէ նաև թէ, կարելի չէ սահմանել թէ որչափ ատեն ապստամբները պիտի կրնան դիմանալ։

*** «Սթամպուլ» կը տեղեկանայ թէ Փոսսովայի կուսակալը Մաղհար պէյ որ Բրիչթինա մեկնելու հրաման ստացած էր, արդէն իսկ հոն հասած է։ Բրիչթինայի մէջ, Մաղհար պէյ պիտի բանակցի պետերուն հետ։ Իսմայիլ

ջական վիճակը գոնացուցիչ է և աստիճանաբար կը պակսի սրունգին ցաւը։

ՍԵԼԱՆԻԿի առեւտրական կացութիւնը տգնապալի է, տեղական յոյն թերթերու գրածին նայելով։ Բնաւ վարկ չընծայուիր վաճառականներուն։ Կը վախցուի որ տգնապ մը ծագի։ Արդէն մէկ քանի տուներ սնանկանալու մօտ են։

ՊՍԼԱԹի ; առջի գիշերուան հրդեհէն այրած են երկու փոքրիկ մանուկներ մէկը մանչ և միւսը աղջիկ։

ՍԱՄՈՍի եչխանին եղբայրը Վէկիլէրի էֆ. Սամոսի Պոլսոյ գործակատար կը-գուեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱՆԿԱԼԹԻի ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Բանկալթիի գերեզմանատան պատը դեռ կը մնայ իր վիճակին մէջ, անոր համար որ Կալուածոց Ցանձնաժողովը մէկ քանի օր առաջ կը դիմէ Զրդ թաղապետական շրջանակին որպէսզի արտօնութիւն տայ, փլցուած խանութներուն տեղ նորերը չինելու համար։ Թաղ. շրջանակը կը յայտարարէ թէ՝ այդ կերպ արտօնութիւն մը չի կրնար տալ, մինչև որ գեներին սեփականատէր ըլլալը չի հաստատէ օրինական «էֆէնտիներով։ Իսկ երբ կ'առարկուի թէ՝ պատը փլցուած ատեն խոստում տրուած և խանութներուն իրբև փոխարժէք 15,000 ոսկի տրուած է, կը պատասխանուի թէ՝ այդ գումարը խանութներուն փոխարժէքը չէ, այլ պատին գինն էր ատիկա։ Արդեօք մոռցուեցա՞ւ թաղաք պէյի հանդիսաւոր խոստումը՝ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ
ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ ԱՌՋԱՆՈՐԴԻՆ

Պանտրմայի առաջնորդ Մաղլէեան է պիսկ. վերջապէս Պոլիս եկաւ երէկ, ընկերակցութեամբ կազմալուծեալ Գուսանաժողովոյ ատենապետ Գօստիկեան և սարաֆ Տիրան Ուզունեան էֆֆիներու, երկուքն ալ իր արքանեակներէն։

Կը լսենք թէ Պանտրմայի ժողովուրդն ալ իր կողմէ պատգամաւորներ պիտի ղրկէ Պոլիս, Ազգ. Վարչութեան, զգացնելու համար որ այլեւս անկարելի է Մաղլեանի Պանտրմա դարձը։

ԵՓԲԵՄ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Թէհրանէն Մայիս 20 թուակիր հասած հեռագրէ մը ցաւով կը լսենք թէ Համատանի ապստամբներուն դէմ գործող կառավարական զօրաց հրամանատար ոստիկանապետ Եփրեմ սպաննուած է, Սալար-իւտ-Տէօվլէի հրամանին ներքեւ գտնուող ապստամբները ծանր պարտութեան մը ժամանելէ ետքը։ Մասնաւոր հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Եփրեմ ժամանութեան մը զոհ եղած է։

ԳԱԼՑԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑՆ ՀԱՄԱՐ

Ստայդ աղբիւրէ կը տեղեկանանք թէ՝ իր անունը անծանօթ պահող ազգային մը խոստացեր է Գալֆեան որբանոցին 800 ոսկի կտակել։ Մնամակալութիւնը այս մասին տեղեկութիւն ստանալով որոնց շնորհակալութիւն յայտնել յիշեալ բարեսէր ազգայինին՝ խնդրելով որ այդ նուիրատուութիւնը իր կենդանութեան ատեն ընէ։

*** Պարիսարքարանը, Գալֆեան որբանոցի Մնամակալութեան խնդրանքին վրայ, դիմում բրած էր որպէսզի նոյն որբանոցին ի նպաստ վիճակահանութիւն մը սարքելու արտօնութիւն մը ձեռք բերէ։ Այս անգամ Պետական Խորհուրդը արտօներ է նոյն վիճակահանութիւնը, որուն ընդհ. գումարը պիտի ըլլայ 1000 ոսկի և առաջին պարգեւը 250 ոսկի։

*** Եգիպտոսի հայ սիկնանց կողմէ տարեկան բաժանորդագրութիւն մը հաստատուեր է ի նպաստ Գալֆեան որբանոցին։ Այդ հաւաքումը պիտի կատարուի սիկնաք Սրտէմ Թօփալեան և Արաքսի Անդրանիկեան։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՊԻՍՏՃԷՆ

Տնտես. Խորհուրդը Ազգ. Վարչութեան ներկայացուց 1912ի պիւտճէն։

«ԹԻԹԱՆԻԷ»ի ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏԸ

Քաղաք. ժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեր էր հոգեհանգստեան արարողութիւն մը կատարել «Թիթանիէ»ի արկածեալներուն համար։ Կրօն. ժողովի անդամները սակայն տրտմած են այդ որոշման դէմ և այսօրուան Խան ժողովին մէջ խնդիր պիտի ընեն, բեկանել տալու համար այդ ձախաւեր որոշումը։ Կրօն. ժողովի անդամները ժամաւորաբար կ'առարկեն թէ այդ կարգի որոշում մը միայն Կրօն. ժողովը կրնայ տալ և Քաղաք. ժողովը իրաւունք չունի առանց կրօնականներու կարծիքը առնելու՝ հոգեհանգիստներ սարքելու։

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Խան ժողովը նկատելով որ ուսուցիչներու զինուորագրութեան առթիւ կառավարութեան կողմէ տրուած պայմանաժամը կը լրանայ Մայիս 17ին, իր այս օրուան նիստին մէջ պիտի կարգէ յանձնաժողով մը (Քաղաք. ժողովէն և Ուսում. Խորհուրդէն երկերկու անձ առնելով) որ յաջորդական երկու երեք նիստերու մէջ ամբողջովին պիտի քննէ ուսուցիչներու զինուորագրութեան հարցը և իր տեղեկագիրը պիտի բերէ Վարչութեան։

ՀԱՅ ՉԻՆՈՒՈՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Աղբակի բոլոր Հայերը, անոնք որ զինուոր դուակներ ունին, հանրագրութիւնով մը դիմած են Պարիսարքարան և կը յայտնեն թէ՝ գրուած նամակներու համաձայն իրենց զաւակները, որոնք 6րդ և 7րդ զօրաբանակները զրկուած են՝ չափազանց անտանելի կացութեան մէջ կը գտնուին և կը նեղուին թէ օդէն և թէ ջուրէն ու գրեթէ միշտ ալ կը տառապին ջերմէ։ Վերոյիշեալ ծնողները կը խնդրեն որ իրենց զաւակները փոխանակ Պաղատա կամ Եէմէն զրկելու, Զրդ զօրաբանակը զրկեն, որուն կլիմային վարժուած են։

*** Միւս կողմէ Մշոյ առաջնորդ Խաբրանեան Սրբազան կը գրէ.— «Ակէ առաջ հայ զինուորներու կողմէ յայտնուած բաղձանքին վրայ թէ ինչպէս «Թապուրիմա»ին ամէն ուրբաթ օր զօրանոց երթալով կրօնական պատուէրներ կուտայ իսլամ զինուորներուն, նոյնպէս արտօնութիւն տրուի հայ քահանային ալ չաբաթը կամ երկու չաբաթը մէկ անգամ այցելութիւն տալով, խրատ ու յորդորներ կարդայ քրիստոնէայ զինուորներուն, մանաւանդ հիւանդներուն, որոնց մասին քահանայական այցելութիւնը անհրաժեշտ է վերջին ճաշակը մատակարարելու համար, ինչ որ գրեթէ զանց առնուած է։ Անցեալ օր թաղրիր մը ստի հրամատարին խնդրելով որ այս փափաքը կատարելու արտօնութիւն տրուի, և սակայն յիշեալը զբրով մը պատասխանելով, կը յայտնէ թէ միայն ծանր հիւանդներու մասին լուր պիտի տրուի, և ան ատեն միայն քահանան կարող է հիւանդ զինուորին երթալ։ Ըսել է թէ ուրիշ անգամի համար Հայցելութիւնն թոյլ չի տրուիր և հետեւաբար հայ զինուորները իրենց փափաքած հոգեւոր մխիթարութենէն զուրկ պիտի մնան։ Ինչո՞ւ այս խարութիւնը իսլամ և քրիստոնեայ զինուորներու միջեւ։ Խնդրեմ ինորհ ըլլաք հարկ եղած տեղը դիմում ընել։ Գնտոյ խնդրեցէք զինուորական իշխանութիւնէն որպէսզի կիրակի օրերը հայ զինուորներուն մարզանք ընել չի տան և թոյլ տան որ անոնք եկեղեցի երթան»։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵԿԱՐԱԿԻՉ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Պայազիտի Առաջն. Փոխանորդ Ներսէս քն. Քաջերունի Պատրիարքարան զրկած նամակով մը ի մէջ այլոց հետեւեալը կը գրէ Հայաստան մեկնելիք Բարեկարգիչ Յանձնաժողովի մասին.— «Մեր աչքը վախցեր է. մեր վստահութիւն սեռել է. Թովմաս Առաքեալի հաւատքը ամէն գաւառացի Հայու սրտին մէջ արմատացել է. տայր երկինք որ Ազգին յոյսերը պակուէին։ Հայաստան եկող Բարեկարգիչ Յանձնաժողովը եթէ ըլլար արքարաւոր, ուղղամիտ, անկողմնակալ և անխտիր, դիւրաւ ամէն ինչ կը վերջանար. մենք փաստաբաններ չունինք. այս մութ անկիւն տեղ, ո՛վ կ'ըսէ թէ՝ Քիւրտերը մը բռնեան և ետ տալ չուզեր յաջտանած հոդերը։ Եթէ կտրուկ և ուղղղ հրամաններ տրուէր, վասն եղէգ ցաղ հողային խընդիր մնացած չէր։ Մօտ օրէն թեսական այցելութեան պիտի ելլէմ, ժողովուրդը պատրաստելու։ որովհետև անոնք երբ դատի և դատարանի անուն կը լսեն, կը դողան. շատերն ալ գաղթեցին Ռուսիա՝ յուսահատ վիճակի մը մէջ»։

ԲՈՂՈՔԻ ԹԱԳՐԻՐՆԵՐ

Մուշի ուսուցիչները զինուոր տարուելուն դէմ Ազգ. Պատրիարքարանը թագրիրով մը բողոքեց։ Նոյնպէս նոր թագրիրով մը Պատրիարքարանը խնդրեց Բ. Դռնէն որ Հաճընի և Դաթէմոնիի առաջնորդութեանց համար պէրաթներ տրուին։

ՀԱՅ ՎԱՆՔԵՐԸ

Վանօրէից Խորհուրդը գումարուեցաւ երկուշաբթի օր Ղալաթիոյ Խորհրդարանը և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։ Ա. Նախապէս եղած հրաւէրի մը վրայ, Լիմ և Կոտց անապատներու կալուածոց մատակարարութեան դիւանի Առենապետ Յակոբ էֆ. Մօսիկեան, ներկայանալով խորհրդոյ մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Անապատաց վերաբերեալ Պոլսոյ, Թօտոսթոյի, Աղբիանուպոլսոյ և այլն տեղեր գտնուող կալուածներու և անոնց մատակարարութեան, և մասնաւորապէս Այնաճրլար չուկայի խանութին յարկից Զուլֆաճի կէտիկի մասին։ Խորհուրդն լսելէ յետոյ տրուած բացատրութիւնները, յօգուտ Անապատաց կարեւոր տնօրէնութիւն մը ընելու համար, խնդրեց իր անդամներէն Արժ. Տ. Տրդատ քահանայ Գոյանճեանէ, բանակցութիւն մը կատարել ռուս հետ որ անկ է, յայտնի ելքի մը յանգեցնելու համար կալուածներու խնդրական եղող մասը։ Բ. Կեսարիոյ առաջն. փոխանորդ Տ. Մարտիրոս քահանայ Զարդարեան, զրուցեալ մը՝ վանքերու ընդարձակ տեղեկագիր մը յառաջիկայն մատուցանելու խոստմամբ, կը յայտնէր թէ՝ «այն վանքերը որոնք միաբանութիւն չունին, և առժամանակեայ մէկ վարդապետով, կամ մէկ երկու միաբան վարդապետներով կը կառավարուին, գաւառական վարչութիւնը պիտի կրնա՞յ միջամտել անոնց բարոյական ու նիւթական վիճակին բարւոքման համար», և այս առթիւ, կը յիշէր կեսարիայէն երկու ժամ հեռաւորութիւն ունեցող Տէրէվանքի Ս. Սարգիս վանքը որ միաբան չունի, և 8 – 10 տարիներէ ի վեր կը կառավարուի առժամանակեայ վարդապետի մը միջոցաւ։ Ուստի և հրանդ կը խնդրէր։ Խորհուրդը, ի նկատ առնելով սոյն միութիւնը, որոշեց զրել Առաջն. փոխանորդին, պարզելով ազգ. վանօրէից համար սահմանագրական հրահանգին բացորոշ տրամադրութիւններն ի մասին միաբան և վանահայր չունեցող վանքերու, և յանձնարարել ըստ այնմ գործադրութիւն ի բարեկարգութիւն վանօրէից։ Գ. Վանքապատկան խնդրոյ մը և մի քանի պատուանաթերու մասին, որուշուեցաւ խորհրդոյ յառաջիկայ նիստին հրաւիրել Կարապետ էֆ. Սալթանը, բացատրութիւններ ստանալու համար։ Դ. Մի քանի Առաջնորդարաններէ դիմումներ վանքերու ընդարձակ տեղեկագրութիւններ հասած լինելով, որոշուեցաւ դասաւորել և արձանագրել, և հարկ եղած կարեւոր տնօրէնութիւն լինելու համար, հարկ տեսնուեցաւ պահանջել նաև վաւերաթուղթերու պատճէններն որք կը պակսին զրկուած ցուցակագրութեանց մի քանիին մէջ։

ՌՈՊԷՐ էֆ. ԵԱԶՃԵԱՆ

Ռոպէր էֆ. Եազճեան առջի որ մայրաքաղաքս մահանեց Գերմանիայէն, ուր կը գտնուէր. և երէկ այցելեց Բ. Դուռ։

ԿՐԹ. ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐ ԳՆԱՀԱՏԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Կրթական Նախարարութիւնը վերջերս մասնաւոր վարժարաններուն «Իտատի» հանդամանքը ճշդելու հաւար, քննիչ մասնախումբ մը կարգած էր։ Այս մասնախումբը իր պաշտօնը աւարտած ըլլալով մատուցած է իր տեղեկագիրը և քննութեան արդիւնքն ալ զեկուցուած։

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք թէ կարապետեան վարժարանները մեծապէս գնահատուած են այդ առթիւ, ինչ որ կը հաստատեն յիշեալ վարժարաններու տեսչութեան զրկուած Մայիս 3 թուակիր պաշտօնագրին հետեւեալ տողերը.—

«Ձեր վարժարանները եօթնամեայ իտատի են. գոհանաղութիւնք վերին աստիճան կանոնաւորութեամբ կը կատարուին և կատարուած քննութենէն հասկցուած է թէ անոնք պաշտօնական իտատիներու համաչափ են (բէսմի իտատիլերէ մուատիլ) և թէ լեզուներու, օսմանեան զրականութեան, ընդհ. պատմութեան, արաբ և պարսիկ լեզուաց ինչպէս նաև օսմ. պատմութեան մէջ տեսնուած բացարիկ յաջողութիւնը և վերջի երկու դասարաններու աւանդուած հիւներուն թուրքերէնով աւանդուիլը գնահատման արժանի է»։

Ջերմապէս կը խնդակցինք Կարապետեան Վարժարանաց հիմնադիր-անօրէն Պետրոս էֆ. Կարապետեանի՝ Կրթ. Նախարարութեան այս նոր գնահատման արժանացած ըլլալուն համար, ուրիշ կը յայտնուի թէ Կարապետեան վարժարանները ո՛չ միայն եօթնամեայ «Իտատի» են այլ և պաշտօնական իտատիներու համազոր։

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՆՈՐ ՀԱՄԵՐԳԸ

Մանօթ երաժշտագէտը իր չորրորդ և եղանակիս ժողովրդական վերջին համերգը պիտի տայ Բրթի Շանի թատրոնին մէջ, Մայիս 13)26ի կիրակի ցերեկէն վերջ ժամը հինգ 2ուկէսին, ճոխ յայտագրով մը։ Տոմակներու գիներն են 20, 10 և 5 զր., օթեակներ՝ 80 և 60 զրշ.։ Բան սովորականին ոչ օրի տոմսակ չի զրկուիր, փափաքողները կրնան դիմել հետեւեալ տեղերը.— Պոլիս, Պահչէքարու, Ճէլալ պէյ խանի կից Թէրլէմէզեան էֆ. ներու քով. Բերա, Կալաթա Սերայի դէմ Օհնիկեան էֆէնտիներու քով, իսկ համերգին օրը ժամը 10էն սկսեալ թատրոնին կիւչն։ Երգեցողութեանց միջոցին զուռները չեն բացուիր մինչև երգուած կտորին աւարտիլը։

ՍԱՄՍՈՆԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ս. Պարիսարքին զրկուած հետեւեալ պաշտօնագիրը, որուն պատճէնը մեզի ալ զրկուած է, կրնայ ծառայել լուսաբանելու Սամսոնի առաջնորդական խնդիրը, որուն նկատմամբ աչքան սխալ կարծիքներ արձակուած կը գտնեն տեղական մամուլին և ազգ. շրջանակներու մէջ։

***

ՍԱՄՍՈՆ, 2 ՄԱՅԻՍ 1912

Ամեն. Ս. Պարիսարք Հայր,

Նախաբան Ազգ. կեդր. Խառն ժողովոյ

Կ. Պոլիս

Մասաւորապէս երեք ամիս է անցած այն օրէն, երբ մենք Սամսոնի առաջնորդական պաշտօնի համար ընտրեցինք Տ. Համազասպ վրդ. Եղիսէեանը, որուն հաստատումը դժբախտաբար մինչեւ հիմա ուշացուց կեդր. Խառն ժողովը։ Եւ որովհետեւ այդ ձգձգումը առանց պատճառներու չէր ըլլար, կ'ենթադրենք որ այստեղէն զրկուած «հանրագրութիւն»ն, ու տեղը գտնուող երեսփոխանի մը առած քայլերը առիթ են եղած ժողովիդ՝ այս տեսակ վերաբերմունք մը ցուցնել դէպի մեր ընտրութիւնը։

Արդ, խնդիրը պարզելու համար, անհրաժեշտ կը համարինք ժողովիդ ուշադրութեան յանձնել հետեւեալները։

Առաջնորդական ընտրութեան խնդիրը կը զբաղեցնէր Ճանիկի երեսփ. ժողովը Ս. Սարգիս վանքը որ միաբան չունի, և 8 – 10 տարիներէ ի վեր կը կառավարուի առժամանակեայ վարդապետի մը միջոցաւ։ Ուստի և հրանդ կը խնդրէր։ Խորհուրդը, ի նկատ առնելով սոյն միութիւնը, որոշեց զրել Առաջն. փոխանորդին, պարզելով ազգ. վանօրէից համար սահմանագրական հրահանգին բացորոշ տրամադրութիւններն ի մասին միաբան և վանահայր չունեցող վանքերու, և յանձնարարել ըստ այնմ գործադրութիւն ի բարեկարգութիւն վանօրէից։ Գ. Վանքապատկան խնդրոյ մը և մի քանի պաշտօնաթուղթերու մասին, որուշուեցաւ խորհրդոյ յառաջիկայ նիստին հրաւիրել Կարապետ էֆ. Սալթանը, բացատրութիւններ ստանալու համար։ Դ. Մի քանի Առաջնորդարաններէ դիմումներ վանքերու ընդարձակ տեղեկագրութիւններ հասած լինելով, որոշուեցաւ դասաւորել և արձանագրել, և հարկ եղած կարեւոր տնօրէնութիւն լինելու համար, հարկ տեսնուեցաւ պահանջել նաև վաւերաթուղթերու պատճէններն որք կը պակսին զրկուած ցուցակագրութեանց մի քանիին մէջ։

ՌՈՊԷՐ էֆ. ԵԱԶՃԵԱՆ

Ռոպէր էֆ. Եազճեան առջի որ մայրաքաղաքս մահանեց Գերմանիայէն, ուր կը գտնուէր. և երէկ այցելեց Բ. Դուռ։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԱԳԸԶ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՓԱՇԱՅԻ

Երէկ առաւ, Թագսիմի Ս. Յովհան Ոսկերերան եկեղեցիին մէջ մեծ չքով տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութեան հանդէսը ողբացեալ Սաղզ Յովհաննէս փաշայի, որուն մահը ծանուցած էինք երէկի Թուով։

Յոգնախուռն բազմութիւն մը, - որուն մէջ կը նշմարուէին պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, ձերակուտականներ, երեսփոխաններ, դեսպանատան թարգմաններ, վաճառականներ, փաստաբաններ, բժիշկներ, Միլլիէթի նախկին աշակերտներու ընկերակցութեան կողմէ պատուիրանիներ և վերջապէս բոլոր անոնք որ կարեւոր դիրքեր կը գրաւեն մայրաքաղաքիս մէջ ազգային կեանքին մէջ,—փութացած էր իր վերջին յարգանքը մատուցանել հանգուցեալ փաշային որուն ընկուզենի դագաղը սիրելիներու և բարեկամներու ծաղկեպսակներովը ծածկուած կը հանգչէր եկեղեցւոյն կեդրոնը, մատաղեմի մը վրայ։

Գրեթէ ամբողջ Հայ—Կաթոլիկ կղերը կը մասնակցէր յուղարկաւորութեան հանդէսին նախագահութեամբ Խաչատուրեան և Սիսլեան եպիսկոպոսներու։

Մեռելական արարողութենէ վերջ դագաղը փոխադրուեցաւ հանդիսաւոր թափորով քառաձի չքեղ մեռելատաք մը որ ուղղուեցաւ Շիշլիի Հայ—Հռոմէական նոց գերեզմանատունը իր ետեւէն տանելով բազմաթիւ կառքեր լեցուն յուղարկաւորներով։

Սաղզ Արմենակ պէյ, հանգուցեալին որդին, ինչպէս նաեւ Մ. Ժոռժ մէրի, իր փեսան, ընդունեցին ներկայից ցաւակցութիւն ները։

*** Մայրաքաղաքիս ամբողջ մամուլը առջի օրուընէ իվեր հաճախական յօդուածներ կը նուիրէ ողբացեալ փաշային դիւցազնական, ի վեր հանելով անոր բարձր արժանիքները ինչպէս և այն գնահատելի ծառայութիւնները զորս փաշան մատոյց երկրին, մ'երբոն իբր պետական պաշտօնատար նոյնքան իբր բրօֆէսէօր։ Ամբողջ մամուլը կ'ընդունի որ հանգուցեալին չնորհիւ էր որ քաղաքային սնտեսագիտութիւնը Օսմ. Պետութեան մէջ մեծ բարիք ընձեռեց։ Եւ արդարեւ ինք էր որ Թուրքիոյ մէջ ներածեց այս գիտութեան ուսումնասիրութիւնը։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Հրատարակուեցաւ Հայկ. տպագրութեան 400 ամեակի առթիւ Վ. Զարդաբեանի կազմած Ցիշատակարան 28րդ պրակը որ կը պարունակէ Յակոբ վաթ Կարենիացի Յակոբոս Պատրիարքի, Աստուածատուր Արքեպսկ. Բաթիկեանցի, Տիկին Կատարինէ Լազարեանցի, Յակոբ Մինաս Սբրնօվիչի, Մուսէս խան Թոփճի պաշի և Պողոս Պատրիարք Դրիգորեանի կենսագրականները, լուսանկարները, ձեռագիրները, ևն. ևն.։ Դին 100 փարա, ամբողջ գործին բաժեգինն է 1 օսմ. ոսկի։

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Օրթագիւղի Աղքատախնամին կողմէ։ Դուշաբաթի 24 հոգինոց «Բնար» ֆանֆարի խումբը պարերու և դաշտերու ժամանակ զանազան կտորներ պիտի նուագէ։ Դաշտահանդէսը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի 13)26 Մայիս 1912, տեղւոյն ազգային պարտէզին մէջ (Հավուզլուի մոտ) սկզբնաւորութիւն հանդէսի ժամը ճիշտ 10ին (Ը. Ե.) իսկ պարերը կը սկսին ժամը ճիշտ 11ին (Ը. Ե.)։ Մուտք 5 զրշ. այր մը կիներով 10 զրշ.։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Լիրնէ՝ Նէսիմ Միթրանի. Շէէնը Գըշլա՝ Մանուկ. Շումլա՝ Իպրահիմ (երկու անգամով) Էրիրնէ՝ Կարապետ Մարուքեան. Սամսոն՝ Սալլուխեան. Սամսա՝ Ցարութիւն Այվազեան. Պրուսա՝ Մարգար Հանէոեան. Նազիլլի՝ Ցարութիւն Թաշճեան. Մալկարա՝ Հայ. ընթերցարան. Գոնիա՝ Սէվերճեան եղբարք, Երզնկա՝ Տ. Եղեկիել Քշիշ. Պրայեա՝ Նշան Յակոբեան. Գաղատիա՝ Օնանկ Մանուէլեան էֆ.ներու։

Զրկուած զումարները ստացուած և նշանակուած են. իրենց ընկալագիր ներկայս հաճեցէք ընդունիլ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹԱԿՈՒՄ

Օսմ. Միացեալ	Օսմ. Ռ.	97·18
Ամէնէն բարձր գին	»	97·18
Ամէնէն վար գին	»	97·16
Բումիլի երկաթուղի	Ֆրանք	203·75
Ամէնէն բարձր գին	»	203·75
Ամէնէն վար գին	»	203·62

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՄԷՐԵԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐՈՒ ՎՏԱՐՈՒՄԸ

Կայս. իրատէ մը վաւերացուց իտալացիները վտարելու մասին տրուած որոշումը։

ԹՈՒՐՔԵԻԳԱՐԱՏԱՂԵԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԸ

Թուրքեւգարատաղեան սահմանագլուխի ճշդման նախնական գործողութիւնները ընդհատուեցան այն պատճառաւ որ խառն յանձնաժողովը տեսակ մը անել վիճակի մատնուած է։ Պոլսէն ստացած հրահանգին վրայ գնդապետ Ալի Բիզա պէյ ոչ-իրաւախոհ ընթացք մը կը բռնէ, որով բանակցութիւնները գրեթէ խզուած են։ Օսմ. պատուիրակները նոր հրահանգներու կը սպասեն։

ՄՈՒՐՏԻԹՆԵՐՈՒՆ ԱՐԱՐՔՆԵՐԸ

Շքօտրայէն ներքին գործոց նախարարութեան հաստ լուրերու համաձայն մէկ կողմէ Սպացի և Տերի Մերտիթի պայրաքտարները, միւս կողմէ Զատրիմի պայրաքտարները, ոստիկան զինուորներու զօրաշարժին առիթով, հրկիզած են տասնեակ մը զինուորագրուողներու տուները և յարձակած են պահականոցներու վրայ։ Օսմ. կառավարութիւնը ազդու միջոցներ ձեռք առած է կարգը վերահաստատելու համար։

35ՐԴ ԵՒ ՄԻԻՍ ՅՕԴՈՒԱԾՆԵՐԸ

Երէկ նիստ դուսարեց օսմ. սահմանադրութեան վերաքննիչ յանձնաժողովը Սէյիտ պէյի նախագահութեան տակ և զրաքցու սահմանադրութեան 35րդ և ուրիշ յօդուածներու բարեփոխութեան խնդրով։ Կը յուսացուի որ մինչեւ շաբաթ օր յանձնաժողովը պիտի կրնայ աւարտել իր աշխատութիւնները։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մէկ քանի օրէ ի վեր Աւստրիա զինուորական պատրաստութիւններ սկսած է տեսնել սերպիական սահմանագլուխին վրայ։

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐ ՕՍՄ. ՀՊԱՏԱԿ

Երէկ բաղմաթիւ Իտալացիներ դիմեցին արտաքին գործոց նախարարութեան, օսմանեան հպատակութիւնը ընդունելու համար։

ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԴԱՀԼԻԱՅԻՆ ՄԷՋ

Կ'ըսուի թէ Դահլիէին մէջ մէկ քանի փոփոխութիւններ պիտի ըլլան։ Առ այժմ զրոյց կը շրջի թէ արտաքին գործոց և ելմտական նախարարները պիտի հրաժարին։

ԲՈՒՄԷԼԻԻ ԲԱՐԵԿԱՐԳԻՉ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Հաճի Ասիլ պէյ և ընկերակիցները երէկ Սելանիկ վերադարձած են։

ԳԱՀԱՃԱՌԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Օսմ. երեսփ. ժողովին կողմէ պատուիրակութիւն մը երէկ Սուլթանին ներկայացուց գահաճառին պատասխանը։

ԻՆՔՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Վերջին լուրի մը համաձայն Իտալացիները իրենց գրաւած կղզիներուն ինքնօրինութիւն տուած են և կառավարութիւնը յանձնած են տեղացիներու։ Փոխանակ իտալական դրօշի, կղզիներու մէջ պարզուած է ճերմակ գոյնով դրօշ մը, վրան կարմիր խաչով մը։ Իտալացիները քաշուած են։

ԼԷՕՆ ԳԱՇՈՒՆ

ԵԷՆԻՉԷՐԻ ՀԱՍԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Զ.

ՄԱՏՆԻՉ ԽԱՑԻՐ ՊԷՑ

Պէյը վար իջաւ ձիէն, դուռը զարկաւ, որ իսկոյն բացուեցաւ և ներս մտնելով վրայէն զոցեց։ Մեր չավուշը մեզի դառնալով՝

— Ահա՛ այս տունն է որ պիտի պահպանենք, ըսաւ մեզի։

Գերիներէն մէկը զայն բարևեց և ըսաւ.

— Աղաներս, աջ կողմէն է մուտքը, այս կողմէն։

— Հոսկէ՛, չավուշ աղա, զձեզ ընդունելու համար ամէն բան պատրաստ է։

Է.

ՍԵՒԱՄՈՐԹ ՆԵՐՔԻՆԻՆ

Այն տունը որուն պահպանութիւն պիտի ընէինք, շատ ընդարձակ տուն մը էր։ Խայիր պէյին ներս մտած անագապղինձէ դուռնէն մինչև ծառաներուն մեզ առաջնորդած տեղը, այսինքն գաւիթը, ուր կը գտնուէին բոլոր սխոռներն ու այդ կարգի բաները, քառասուն քայլ հաշուեցի ես։ Սխոռներուն զուները բաց էին. ճամբորդի տարազով մարդիկ կ'երթային կուգային, ձիերը կը թափէին և ջորիները կը ծեծէին։ Սեւամորթները շտապով չորս ուղտեր կը բեռնաւորէին զարիի պարկեր, փայտէ ներկուած սընտուկներ, և կարմիր կաշէ մնտուկներ տեղաւորելով, պատուած պարկէ մը վար թափած հատիկները բակին մէջ ճամբայ մը չմնած էին։ Գերին նախ մեզի անկին մը տանելով հոր մը ցոյց տուաւ։ յետոյ սայլատունէ մը կարմիր, բամբակէ երկու անկողիններ հանելով՝ զանոնք փռեց արմատեանի փայտիկներէ շինուած նստարանի մը վրայ, ինչպէս կ'ընեն Եգիպտոսի մէջ։ Հորին կափարիչին վրայ ջուր խմելու համար գրուած սև ամաններ կային։ Թզենիի մը ճիւղերէն վար կախուած լապտեր մը կը լուսաւորէր հորին մօտերը։ Գերին զանոնք մեզի ծանանիլ ընելով բաւ.

— Գիշերուան համար ասոնք ձերն են, պամա, սոխ, ոսկեխնձոր և ամէն տեսակ բանջարեղէն կայ սայլատան մէջ. ձեզի համար են ատոնք։

Երկու անգամ խնարհութիւն ընելով, աւելցուց.

— Ակէ՛ր աղաներ, Աստուած պահէ ձեր ադուռականութիւնը։

Եւ անցաւ գնաց։

Իրարու ետևէ, բեռնաբարձ ձիերը, ջորիները իրենց ջրեպանոներով, ուղտերը Արաբներով, դուրս եկան խորէն, վիզերնուն կախուած բոժոժներն ու բոժոժիկները թնդացնելով։

Այս փարթամ տունին մէջ մենք միանգամայն մնացինք, ամէն մարդ սկսաւ իր հանգիստը փնտռել նստարաններուն վրայ պատին շուրջին տակ։

Այսպէս երկար ատեն ականջդրեցինք բոժոժիկներու զանգիւններուն։ յետոյ անոնք տակաւ նուազեցան, և լռութիւնը վերահաստատուեցաւ։

Պատին միւս կողմը, սխոռներուն դէմը, կը բարձրանային գազաթները հսկայ ծառերուն որոնք սկսեր էին լուսաւորուիլ արեւէն և իրենց տանեները կը տարածէին կապոյտ ու դեղին պատերուն վրայ։ Մեղուածաղիկներու և հասուն նարինջներու բուրմունք մը օդը կը լեցնէր։ Այսպէս, մենք պահակ կը կը մնայինք այդ պատին տակ, որ պարտէզը կը զատէր խնամքէն, այն փարթամ չէնքէն, ուր շատ մը հանգստաւէտ ու շքեղ իրեր կը թողուր մեզ Խայիր պէյ։ Ինքնիրենս պահ մը սապէս կը խորհէի. Ուրեմն իր հարէմին զուարճութիւններն ու գաղտնիքը պահպանելու համար էր որ այդ պատուախնդիր պէյը մատնեց իրենները, իր գրօշն ու ընկերները։ Սակայն ան ալ զինուոր մը եղած է. պարզ զինուոր մը ինձի պէս. զենքերու շնորհիւն է որ այդ բարձր դիրքին հասած է. հաւատարմութեան շնորհիւն է որ այդ մեծութեան տիրացած է և հիմայ իր անհաւատարմութիւնն է որ կը վարձատրէ մեր ալրը. Փատիչանը զայն կը վարձատրէ իրեն թողելով իր ինչքերը և աւելի մեծ պատուի կը հասցնէ զայն։

Այս խորհրդածութիւնները սիրտս կը սեղմէին. Մէհմէտ կռահելով ասիկա.

— Ընկե՛ր, ըսաւ, խուր երեւոյթ մը ունիս, մինչդեռ ամէն բերք ու բարիք կայ շուրջերնիս, և կրնաք հոս շատ հանգիստ ըլլալ։ Ի՞նչ է խորհածդ։

— Եղբա՛յր, ըսի իրեն, Խայիր պէյը մատնիչ մը և դասալիք մը չէ՞. իր վատութենէն մնացած ճոխութիւնները վայելելը վատութիւն մը չէ՞։

— Ո՛չ, ըսաւ Մէհմէտ, զինուորները ատանկ բաներ խորհելու չեն. ատիկա աստուածաբաններու եւ իրաւագէտներուն գիտնալիք բանն է, մեր գիտնալիքը սա է որ պէտք է քալենք, կռուինք և հնազանդինք մեր պետերուն, օրը օրին ապրելով։

— Ուրեմն, խորհիլը վնասակա՞ր բան մը է մեզի համար։

— Այո՛, անշուշտ ըսաւ Մէհմէտ. խորհրդածութիւնը ա՛նքան վնասակար է զինուորին որքան կնոջ համար։ Մենք միայն փառքի և ծառայութեան վրայ մտածելու ենք։

Մինչ մենք այսպէս կը խօսակցէինք, հաստատուր ձայներ անհուն քաղցրութիւնով մը մեր ականջին եկան հասան. ասոնք երկարաձգուած նուագի խաղեր էին Լուսինին մը տիրեց. յետոյ նորէն սրտի գպչող ձայն մը որ սերթ կը բարձրանար ու սերթ կ'արագնար ցածնալով, ցաւի եւ հեշտանքի անուշութիւն մը կը բերէր։

(40) Թարգմ. ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՄԱՌՔ

ԷՕՔՍԻԻՐԷՆԼԷՐԷ

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Էվրօքսատան կէլէն գաթրան սուլարընըն քեսքիքէսինէ էզհէր հիէթ միւրաճաճ վէ լաթիֆ օլուպ, միյտէյի գաթիէն պօզմադ։

Մէչհուր օսմանը վէ էճնէպի թապիպլէրին մագհաբը թաղտիրի օլտուղը կիպի, էղճիւմէ միթէվէֆա տօղթ. Խորասանճեան էֆնին թաղտիրնամէսիյէ բիւճհանիյէթի թաւիպ վէ Մէքթէպը Թրպպիյէի Շահնամէ տախի թաստիգ էյլէմիշ տիր։ Պրիւքսէլ սէրկիսինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ միտալիյա Նայիլ սլտուղը կիպի, Պրուսա սէրկիսինտէն տէ ալթուն միտալիյա Նայիլ օլմուշ տըր։

Իյիլէհէք սու տէբունինէ պիր գանվէ գաշրը աթրտրգտա, պուլաղզ խասթալըզլարտան վըղայէ վէ մուհաֆազա իտէր։

Կէօյիւս նէզլէյէրինէ, էօքսիրիւքլէրէ, էնֆլուէնցայա, պրոնչիթլէրէ, նէֆէս տարլըղընա, վէրէմին պաչանկէլարընա, տէրի խասթալըղլարընա և իտթար եօլու բահաթարգլըղընա ֆայիտալպալը տըր։

Սթամպօլտա մէչհուր տէքօ վէ էճզաիանէլէրաէ պուլունուր։

Ուժուրի տէքօսը եէնի Բօսթանէ գարշըսընտա օ մանը էճզաի թըզպիյէ տէքօսը տըր։

Սթանպօլտա ֆիյաթը 5 ղրուշ տըր։

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ՕԹԻ ՄԷԿ ԱՆԴԱՄԷՆ ԲՈՒԺՈՒՄ

ՏՔԹ. Յ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

Բրոֆէսոր Էրլիխի վերջին անգամ գըտած 606 Սալվարսան գեղերով կատարելագործ է բուժէ հին և նոր գոգիական տիւրերը, մինչդեռ մէկ էնոէքսիոնով. նաև կարճ ժամանակի մէջ կը գարմանէ ջերմամիզութեան, միզամանի և երիկամունքի եւ բրութատի հիւանդութիւնները, ինչպէս նաև առնական անկարողութիւնն բոլորովին նոր մեթոտներով։ Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր գործատեղին, Սիրքէճի, Թրամվէյի ճամբուն վրայ Ֆէզգուս լուսանկարչատան առաջին յարկը։ Մանաթ.—Ամէն տեսակ գործողութիւններ միզանցքի և արգանդի հիւանդութիւններու և մանուկներ ճոճաց։

ՏՈՒԹ Տ. ՃԷԶԱՒԻՐԼԵԱՆ

Բարիզէն վկայեալ մասնագէտ ջղային եւ մտային հիւանդութեանց

կը գարմանէ ամենավերջին դրութեամբ եւ եղեկտրաբուժութեամբ կաթուածները, գdaralysies), մէնէնժիզը (ménegite) իր տեսակները զանազանելով, ջղային ցաւերը, nevralgie faciales և nevral, ies siatiques, ինչպէս ձեռքի դողդողը, սրտի բաբախումը, ջղային քըրտինքը, ջղային գիրութիւնը եւ ջղային նիհարութիւնը, տղայոց գիշերային միզանցուութիւնը, սերմնահոսութիւնը, առնական անկարողութիւնը, կը գարմանէ ուսնտուութիւնը՝ Բրոֆ. Շարքոյի դրութեամբ, ցնցաղարը (chorée) եւ զանազան ջղային եւ մտային գիշուութիւնք։

Կը գտնուի ամէն օր, բացի կիրակիներէ։ Հանդիպելի՝ Պերլինի, Վիեննայի և Բարիզի լաբոռատորներուն մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր բնակարանը առաւօտեան ժամը 9էն 4. Բերա, Զաքմակ փողոց թիւ 4-5, Թաշճեան աբանթքան. բացի հինգշաբթի կէս օրէ վերջ և կիրակի։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԶՐԻ

ՏՈՒԹ. ՊԷՔԷԱՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏ ԲԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Մասնագէտ ծննդամիզական գործարաններու, զաղանի հիւանդութեանց և մանկաբարձութեանց

Տասն եւ հինգ տարի շարունակ Բարիզ Նէքքէր-Պոօքա, Սէն-Լուի և Լարի-Պուազիէռի հիւանդանոցներու մէջ գործելով, իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած է աշխարհաբար բոֆէսէօռ Ապատան, կիւիոն, Բոծի Հալրբօ և Հարթմանի առաջնորդութեամբ։

Միքռոսքոպիք լուրջ քննութենէ մը վերջ նորագոյն մէթոտով յատ կարճ ժամանակի մը մէջ և արմատապէս կը գարմանէ հին և նոր ջերմամիզութիւնը, կուտ միլիթէռը, միզարգելութիւնը, միզամանի, երիկամունքի և արգանդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ։

Միզամանի և երիկամունքի քարերը և աւազը կ'անհետացնէ մեծ գիւրութեամբ և ՍԻՍԹՕՍԿՈՊԻ և ԼԻԹՕԹՐԻՍԻԻ միջոցաւ։

Քիչ օրէն կը կորսնցնէ միզանցքի նեղութիւնը, միզարգելութիւնը և արգանդամիզութիւնը (ԷԼԷԿԴՐՕԼԻԶ ԼԻՆԷՕ-ՍԻՍԻՐԻԼԷՌՈՎ) ժամանաւոր դեղերով և ի պահանջել հարկին, եղեկտրականութեամբ կը բուժէ ամէնէն յուսահատ անկարողութիւնը և կը կատարէ ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ. ի մի բան, շնորհիւ իր նորահնար զուծիքներու հաւաքածոյին, կը յաջողի գարմանել ամէնէն յուսահատ և ամէնէն դժուարին հիւանդութիւնները։

Գալով հին և նոր գաղիական ախտին, կրնայ արմատապէս բուժել 606ի Ներարկումով որ անձամբ ուսումնասիրած է Ֆրանսիոֆորթի, Պեռլինի, Վիեննայի և Բարիզի լաբոռաթուառներուն մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր բնակարանը առաւօտեան ժամը 9էն 4. Բերա, Զաքմակ փողոց թիւ 4-5, Թաշճեան աբանթքան. բացի հինգշաբթի կէս օրէ վերջ և կիրակի։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԶՐԻ

ՏՈՒԹԴՕՐ ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԱԲՐՈՏԹԵԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԴԻՐԹԱՐԱՆԱՑ

ԱԽՏԵՐՈՒ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Ծննդական և արբոտիթեան գործարաններու Հիւանդութեանց մասնագէտ բժշկ Տօքթ. Դառլօ Յակոբեան գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ առանց ցաւ պատճառելու ենթակային հիմնապէս կը բժշկէ ֆրանկիատը, հին և նոր ջերմամիզութիւնը, առնական անկարողութիւնը և սերմնահոսութիւնը, ինչպէս նաև երկու սեռի վերաբերեալ արբոթիտեան և ծննդական հիւանդութեանց ամէն տեսակները և կանանց արգանդային հիւանդութիւնները։

Ամէն օր, կէս օրէն վերջ, բացի կիրակի օրէն կը գտնուի Պահէճ-Գարու, չաքարավաճառ Հաճի Պէքիրի սենեակը, թիւ 18, Մէրամէթճեան-Պիանքի դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ. — Քամանտոխան։

Պոլսոյ գործակալութիւն.— Թաթըրեաը-օղլու բաւական գիսաց Աչիր էֆ. Քիւթիպխանէ փողոց։

Պոլսոյ գործակալութիւն, Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաեւ գանձումներ Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն. ինչպէս և արտասահմանի համար։

ՏՕՔԹՕՐ ՏԻԳՐԱՆ ԹԱՊԻՊԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Շիւտ, Օսման պէյի գաղինօին մօտ, Անանեան աբարթիմանի իր յարկաբաժնին մէջ

Արանց և կանանց ինչպէս նաեւ տղայոց ամենազգի հին և նոր ախտերը, ստամոքսի, աղիքներու, երիկամներու, սրտի եւ այլ հիւանդութիւնները անգլիական և ամերիկեան նորագոյն մեթոտներով կը գարմանէ։ Ֆրանկիատը և ամոր հետեւանք բոլոր յատուկ հիւանդութիւնները «Սալվարսան»ի և բոլորովին նոր դրութեամբ «Սամին»ի ներարկումներով կը բուժէ առանց ո՛եւէ ցաւի և առանց զգաղումի արգելք ըլլալու։

Որպէս զի ո և է մէկը չի վարակուի թիֆոյով և գոլերայով, վերջերս Ամերիկայի և Անգլիոյ մէջ հնարուած, կիրարկուած և յաջողութեամբ պակուած նորագոյն միջոցներով պատուաստում ալ կը կատարէ։

Ուրբաթ օրեր մինչև կէս օր Ձրի։

ՔԱՐԼԸՄԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ. ԲԵՐԱ

ՅՈՒՅՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐՈՅԹԵՐՈՒ ԳԱՐՆԱՆ ԱՌԹԻՒ

	ԴՐՇ.
Գօսթիւմ թայեօր քէթէն ամէն գոյնէ	80
» » անգլ. կերպասէ	100
Հագուստներ վուալէ բէնսէսի ձեւով	80
» բուրդ մուսլինէ » »	125
Գաշ բուսիւռ քէթէն ամէն գոյնէ	45
» » Բօբլին կերպասէ	130
Պլուզներ պաթիսթէ գունաւոր	14
» » ֆիսթոյ. և փողկապով	20
» ճերմակ վուալէ	20
» բանջէ տանթէլով զարդարուն	30
» միմիյն տանթէլով	30
» » բէքինէ կերպասներ	54
Շորջազգեստ քէթէն վերջին նորոյթ	30
» ալբակէ սեւ և գունաւոր	60
» անգլիական կերպասէ	47
» չայազէ սեւ և գունաւոր	45
Ներքնազգեստ գծաւոր քէթէն	12
» ալբակէ ամէն գոյնէ	18

	ԴՐՇ.
Ներքնազգեստ սատտրօ կերպասէ	80
» լիպէրթին կերպասէ ամէն գոյնէ	35
» պաթիսթէ տանթ. զարդարուն	15
Քօրսաժներ » »	4
Հովանոցներ կէս մետք. վերջին գոյներ	30
» ամբողջ » » »	45
» » » գեղեցիկ կոթով	50
Աղջկան հագուստներ գծաւոր քէթէն	18
» » ճերմակ պաթիսթէ	35
Տղոց » քէթէնէ	25
» » գծաւոր քէթէնէ	30
» » չայազէ ծովային ձեւ	50
» վերարկու »	30
Քօքսէներ վերջին ձեւ	27
Այրերու չապիկներ ճերմակ պաթիսթով	20
Գիշերանոցներ աղէկ խասայէ	17
Անդրավարտիկներ ֆրանսական բազէ	12
Թաշկինակներ կնոջ համար պաթիսթէ մարքայով տուզինան	22

	ԴՐՇ
Թաշկինակներ կնոջ հմ. մարքով քէթ.	50
» այրերու » » պթ.	30
» » քէթէն մարքով	63
Գուլպաներ կնոջ համար մուսլինէ	
» » » սև աղ. տես	3 1(2
» այրերու սև գունէն աղ. տս.	4 1(2
» » ֆիլտիքսօս բանուած	6 1(2
Զեռնոցներ կնոջ հմ. եր. ճերմ. գուն.	
» » » » իմիթ. չուէտ	11
» » » » կէս մետաքս	10
» » արմ. մետ. սեւ և գուն.	15
Էշարբ քրիսթալին կերպասէ	18
» բանջէ ամէն գոյնէ	18
» քրէք տը չին ամէն գոյնէ	30
» մետք. վուալէ » »	50
Վուալէթ մուսլինէ » »	10
» չիֆոն » »	20
» քրէք տը չին » »	40

ՆՈՐ ՃԻՒՂ
ՔՕԹԻՒՄ ԹԱՑԵԼՕՐՆԵՐ
եւ հագուստներ չափու վրայ

ՆՈՐ ՃԻՒՂ
ԿՆՈՋ ԵՒ ԱՂՋԿԱՆ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ
Պատրաստ և չափի վրայ

10000 ԷՆ ԱՒԵԼԻ
ՔՕՒՐՕՆ
ԲՈՒՐԴԷ ԵՒ ՄԵՏԱՔՍԷ

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
ԲՈՒՐԴԷ ԿԵՐՊԱՆՆԵՐ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ԳՕՍԹԻՒՄ ԹԱՑԵԼՕՐԻ ՀԱՄԱՐ
ՁԱՐԴԵՐ, ԿԱՌՆԻՆԵՐ, ԵԼՆ

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
ԿՆՈՋ ՃԵՐՄԱԿԵԼԷՆՆԵՐ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՑ

SALOLÉ LACROIX

ԴԵՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԴԵՂԱՏՈՒՆ

Մանրամասն տեղեկութիւններ կրնան ստանալ դեղատան տիրոջմէն։

Մանրամասն տեղեկութիւններ կրնան ստանալ դեղատան տիրոջմէն։

Դեղատան հասցէն է՝ Փիլիպպէ դը Լաքրուա 34, Rue Philippe-de-Girard, PARIS.

ՕՍՄ. ԱՒԵՒՏՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

شركت تجارية عثمانية

SOCIÉTÉ COMMERCIALE OTTOMANE

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ ՊՈԼԻՍ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ԲԱՑ ԵՆ ԱՌԺԱՄԵԱՅ ԿԵՐՊՈՎ

ՍԹԱՄՊՈՒԼ, ԴԱԹԸՐՃԸՕՂԼՈՒ ԽԱՆ

Հայկական սոյն դրամական հաստատութիւնը կ'ընէ փոխատուութիւններ, առևտրական տոմսերու, մուրհակներու, փոխանակագիրներու, բաժնեթուղթերու, պարտաթուղթերու, ապրանքներու և բեռնագիրներու վրայ։

Կուտայ չէքեր, վարկագիրներ, փոխանակագիրներ և հեռագրական վճարում, հրամաններ, ինչպէս Թուրքիոյ նոյնպէս աշխարհիս բոլոր մասերուն վրայ։

Կը գնէ և կը ծախէ ամէն տեսակ բաժնեթուղթեր և պարտաթուղթեր թէ՛ մեր և թէ բոլոր օտար հրապարակներու վրայ, ինչպէս և օտար դրամներ։

Կը գանձէ եւ կը զեղչէ առևտրական տոմսեր, մուրհակներ, փոխանակագիրներ, ամանեթուղթեր և կտրոններ։

Կ'ընդունի դրամական ուանդներ նպաստաւոր պայմաններով։

Դրամատունս հաստատած է առևտրական տեղեկութիւններու համար յաւագոյն կերպով կազմակերպուած սպասարկութիւն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՕՆՏՈՒԿ

Խնայողութիւնը մեր հայրենիքին մէջ քաջալերելու համար կ'ընդունի 25 ղրուշէն սկսելով գումարներ

Դրամատունս կը կատարէ նաև թէ՛ իր հաշուոյն, թէ՛ մասնակցութեամբ և թէ դիրքերու հաշուոյն ամէն տեսակ արդիւնաբերութիւններու և ապրանքներու գնումը վաճառում, փոխանակութիւն, ներածում և արտածում։

Կ'ընդունի ներկայացուցչութիւն թէ՛ տեղական և թէ օտար տուներու։

Կը կազմէ առևտրական և ճարտարարուեստական ընկերութիւններ և կը մասնակցի անոնց։ Կ'ընէ հանրօգուտ շինութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններ։

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՔԻԹԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈԿՈՐԴԻ

Հիւանդութեանց

Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թագսիմի ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, 52 թիւ. աբարթիմանը

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ եղեկտրական նութեան ու ցաւդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած «տաք օդի, տիաֆունսբրի, էօզոֆուլսքօբի»ի ու ամէն նորահնար մեթոտներով մեծ յաջողութեամբ կ'գարմանէ խուլութիւնը, գլխու պտոյտն ու հինցած ցաւերը, ականջի խժալն ու ականջի, քիթի, բերնի, կոկորդի ու խչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւններու։ Նամանաւանդ երեսի ու քթի վրայ անձեւութիւնները, որոնք ցաւդ անբուժելի նկատուած էին «առանց գործողութեան», կատարելապէս կ'չակէ նորահնար զուծիքով մը, որու, շնորհիւ բացում այդ կարգի հիւանդներու՝ Եւրոպոյ մէջ բժշկուած ըլլալը կ'ապացուցնէ։ Վիպի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և տղայոց կոկորդի նշկները (պատէմիկ) կը հանէ առանց արիւնահոսութեան, իր մասնաւոր գործիքովը։ Հիւանդ կ'ընդունի մինչև կէս օր, Պահչէ Գարու, Հաճիտիյէ Սիպիլի դէմ Աբիկ Իւթիւճեան դեղարանը, իսկ կէս օրէ վերջ իր տունը։ Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը գիւղ ամէն հիւանդները, իսկ վճարեալ աղքատներն ամէն օր պատէ ձրիաբար դարմանելու։